

ŠTO SU TO PRAVA?

Ljudi mogu željeti različite stvari. Ostvarenje njihovih želja može biti korisno za njihov razvoj, može im donijeti zadovoljstvo... Ali, isto tako, ono ne mora uopće utjecati na njihov razvoj, ne mora ga pomagati, ili mu čak može škoditi.

Za razliku od toga, ljudi mogu biti svjesni ili ne svojih potreba, ali njihovo zadovoljenje neophodno je da bi oni mogli živjeti i razvijati se.

Prava obuhvaćaju najosnovnije ljudske potrebe. To je ono sto je potrebno da svatko može imati ili činiti da bi mogao živjeti i razvijati se kao čovjek.

Potrebe mogu biti **materijalne prirode** (ne može se živeti bez hrane, npr.), ili pak **duhovne prirode** (ne može se razvijati kao čovjek bez sigurnosti, igre, obrazovanja...). Onemogućavanje ostvarivanja osnovnih potreba ne bi bilo pravedno i značilo bi ugrožavanje prava.

Neka ljudska prava podrazumijevaju da je neophodno zaštititi čovjeka od nečega što ga ugrožava. Tako je pravedno da čovek ne bude zlostavljan, mučen, eksploriran... Takođe je pravedno da bude zaštićen od gladi, siromaštva, bolesti, zagađenja sredine... **Ova vrsta prava je zasnovana na zaštiti, na čovekovoj SLOBODI OD diskriminacije, nasilja, ugnjetavanja i iskorističivanja.**

Druga ljudska prava podrazumevaju da je potrebno čovjeku omogućiti da nešto čini, da obavlja one aktivnosti koje mu omogućavaju da živi i da se razvija kao ljudsko biće. Zato je čovjeku neophodno obrazovanje, pravo da bira i da po osobnim uverenjima prakticira religiju, razvija se u skladu sa kulturom svoje porodice i mijenja kulturu, da misli i izražava svoje mišljenje, informira se... **Ova vrsta prava zasnovana je na čovjekovoj SLOBODI DA čini i radi .**